

LAKOSSÁGI TÁJÉKOZTATÓ A KULLANCSOKRÓL

A kullancsok változatos klimatikus feltételek között, világszerte előforduló vérszívó ízeltlábúak. Human szempontból legfontosabb fajaik különféle kórokozókat (vírusok, baktériumok, protozoonok) közvetítenek hazánkban többek között a kullancs okozta Agyvelőgyulladás és a Lyme kór terjesztői. Az emberre kapaszkodó kullancs a ruhán vagy a bőrön továbbmászik és akár több 10 percen keresztül keresi a bőrön a megfelelő beszűrési helyet. Nagy számban különösen tavasszal április-június között és ősszel, szeptemberben fordul elő.

Az emberre esős, nyirkos, de meleg időben is akár többnyire a kerti munka során vagy kirándulás közben kapaszkodik fel. Kertjeinkbe a háziállatok, a földön fészkelő madarak és a vadon élő kisemlősök „potyautasaként” kerül be. Vérszívása szinte teljesen fájdalomtalan, így észrevétlen marad. A fertőzött kullancs nyálmirigyéből a kórokozók csak a beszűrást követő 4-6 óra múlva, a felesleges vér visszaöklendezésekor kerülnek az emberbe.

Védekezés a kullancsártalom ellen:

Az irtásra korábban alkalmazott permetezés jelenleg nem alkalmazható, mivel nincs engedélyezett készítmény. **Legfontosabb a megelőzés** egyéni védekezési módszerekkel.

1. Bőrbe fúródott kullancs mielőbbi felderítése és eltávolítása un. kullancsvizit
2. Kullancsriasztó szerek használata
3. Kullancs okozta agyvelő gyulladás elleni védőoltás. Mivel a betegség kórokozója nyers tej közvetítésével is szervezetbe juthat, elengedhetetlen a frissen fejt tej forralása
4. Társállatok kullancscsípés elleni védelme

Kullancsvizit: Kerüljük a kullancsokban gazdag sűrű aljnövényzetet bozótost, az erdőkben a kijelölt gyalogutakon haladjunk. Ha a bőrünkbe fúródott kullancsot időben eltávolítjuk, akkor nem kerülhetnek a kórokozók a szervezetbe, az állat jellemzően csak a beszűrást követő néhány óra múlva juttatja a kórokozókkal fertőzött nyálát az emberbe. A természetben járva a nap során többször is érdemes ruházatunkat (különösen a cipő, zokni és a nadrágszárát) figyelmesen átvizsgálni, mert a kullancsok az aljnövényzetről ránk kapaszkodva elsőként itt keresnek beszűráásra alkalmas helyet. A kirándulóruházat megválasztásakor szempont lehet, hogy a világosabb színű ruhaneműn könnyebb észrevenni a sötét színű kullancsokat. Zárt ruházat viselése nagyon fontos, az inget tűrjük a nadrágba, a nadrág szárát pedig a zokniba vagy a bakancsba.

Eltávolításhoz legalkalmasabb egy vékony hegyű csipesz, amellyel a kullancsot a bőrhöz legközelebb foghatjuk meg anélkül, hogy az utótestét összenyomnánk. Eltávolításhoz speciális eszköz un. Dr. Kapiller-féle kullancs – eltávolító kanál is beszerezhető (gyógyszertár), de szükség esetén a két körmünk közé fogva is kihúzható a kullancs. Eltávolításkor leszakadhat a kullancs szájszerve és a bőrben idegen anyagként viselkedik, a szálkához hasonlóan gennyedést okozhat. Ennek kezelése orvos feladata lehet. A beszűrás helye a kullancs eltávolítása után is néha még napokig vörös és viszket.

Kullancsriasztó szerek: a kullancsokat a kezelt bőrfelülettől távol tartják, így csípésüket megakadályozzák. A készítmények hatásának időtartama a felvitt mennyiségtől függ. A rovarriasztó szerekkel a szabadon hagyott bőrfelületeket kell bekenni, de az aeroszol palackkal a ruházat is kezelhető.

A kullancs okozta agyvelőgyulladás leghatékonyabb megelőzési módja a védőoltás, amely 3 oltásos alapimmunizálásból áll. Az oltást a megfelelő védelem érdekében ajánlott a hideg évszakban elkezdni. A hosszantartó védettség biztosítása érdekében 3 évenként emlékeztető oltás szükséges.

A B vitamin (akár tapasz formájában, akár tablettaként szedve) a vérszívó ízeltlábúak, így a kullancsok riasztására alkalmatlan!

Amennyiben a kullancscsípést követően bőrelváltozás, láz, fejfájás, influenza szerű tünetek jelentkeznének haladéktalanul orvoshoz kell fordulni.

A települések parkjaiba, illetve a kertekbe a természetbe kijáró vagy ott sétáltatott kutyák, macskák jelentős mennyiségű kullancsot hurcolhatnak be. Különösen az ebek kullancscsípéssel szembeni védelme fontos.